N^ER 3. z Warszawy Roku 1795. d. 10. Stycznia w Sobotę.

# KORRESPONDENT WARSZAWSKI y ZAGRANICZNY.

Król Jmć nazaiutrz po 3ch Królach o wpół do 10. zrana, w assystencyi JX. *Wołłowicza* Referendarza Litew: i Generała *Gurzyńskiego*, do *Białegostoku* wyiachał. Konwoiowali Jegrowie konni Rossyiscy, w drodze zaś Karabinierow tegoż woyska, dla niedostatku na Pocztach, rozstawione są do poiazdów konie.

Tu w Warszawie żołnierze Sascy, ktorzy pałacu Elektora strzegli, rozpuszczeni są, prócz kilku Inwalidów. Stróże odtąd pilnować maią pałacu i ogrodu.

Dnia 5. t. m. na *Pradze* wszczęty pożar cztery znowu domy pożarł z kilką ludźmi i końmi.

*W tych dniach wyszło tu w Warszawie następuiące oświadczenie względem danin i furażów.*

BUKSHEWDEN Generał Major woysk Nayiaś: Imperatorowy wszech Rossyi, Fligiel-Adjutant, i Kawaler wielu Orderów, w mieście Warszawie kommenderuiący.

Odbieraiąc różne zaskarżenia i zażalenia, że pod pretextem potrzeb dla woyska Rossyiskiego, różne daniny wybierane bydź maią, oświadczam, iż iako przy wstępie woyska Nayiaś: Imperatorowey wszech Rossyi, dla tegoż woyska nie inne potrzeby, iak tylko kwatery, drwa, światło, i nieco furażu żądane były, tak, że prócz tych potrzeb inne dostawiane bydź nie powinny, ani maią; i dla tego wszelkie nakłady lub daniny, prócz podatków publicznych, i do miasta dotąd zwyczaynie płacić się zwykłych, niemniey teraźnieyszey składki, przez Magistrat miasta Warszawy na wydostarczenie powyższych expens u-

ſtanowioney, a przezemnie potwierdzoney, kassuię, takowe za nieprawne deklaruię, i że nikt do opłacania onych pociąganym, ani obligowanym bydź nie może, determinuię. Ciążony zaś takowemi, natychmiaſt do W. Platz-Majora, lub W. *Jazykowa* Pułkownika, a nawet i do mnie samego udać się powinien. To moie oświadczenie, ażeby wiadomości publiczney doszło, i ciążony nieprawnemi i nielegalnemi daninami, lub nakładami, sprawiedliwość miał sobie oddaną, i uczynioną, zalecam Magiſtratowi, ażeby takowe rozdrukować, po Cyrkułach publikować, po rogach ulic poprzylepiać, i do Gazet publicznych podać nieomieszkał. Dan w Warszawie dnia 27. miesiąca Grudnia 1794. roku.

Bukshewden *mpr*.

*Uwiadomienie względem kwaterunku.*

BUKSHEWDEN Generał Major woyſk Nayiaśnieyszey Imperatorowey wszech Rossyi Fligiel-Adjutant i Kawaler wielu Orderów w mieście Warszawie kommenderuiący.

Odbieraiąc niektóre użalenia z przyczyny kwaterowania woyſka Rossyiſkiego, a chcąc w tey mierze należny zachować porządek, uſtanawiam ſtosownie do dawniey przezemnie, co do tego wydanych urządzeń.

*1mo.* Że żaden iakieykolwiek bądź rangi Officyer woyſka Rossyiſkiego nie inaczey, iak za kartką od JP. Ober-Kwatermiſtrza do tego uſtanowionego, lub Kwatermiſtrza od miaſta wyznaczonego, i po uwiadomieniu o tym Officyera do Cyrkułu wyznaczonego, w żadnym domu, lub pałacu kwaterować się nie będzie mógł, bez takowey kartki i uwiadomienia Officyera w Cyrkule będącego, chcący się wprowadzać, natychmiaſt Officyerowi temuż doniesionym i meldowanym być powinien.

230. Officyerowie tak woyska Rossyiskiego, iako też Polskiego tu w Warszawie mieszkać życzący sobie. i komorne dla siebie sami przez się naiąć chcąc, nie inaczey w komorne przyieci być maią, iak za biletem od W. *Jezykowa* Pułkownika Vice-kommendanta Warszawy i Platz-Majora, pozyskanym, iż mogą tu w Warszawie bawić i przez iaki czas.

Na statek chcąc, ażeby mieszkańcy w Warszawie żadney przyczyny uskarżenia się na woysko Rossyiskie nie mieli. Oświadczam, iż każdy pokrzywdzony od Officyera, lub żołnierza Rossyiskiego, natychmiast udać się ze skargą swą do Officyera w Cyrkule będącego powinien, któren natychmiast w pokrzywdzenie to wniydzie, na mieysce zdziałaney krzywdy do uczynienia Indagacyi zeydzie, i o tym kommendzie donieść będzie winien, a to końcem uczynienia tey, która wypadać będzie satysfakcyi. O tym moim urządzeniu, ażeby publiczność uwiadomioną była, Magistratowi takowe publikować, rozdrukować, i do Gazet podać zalecam. Dan w Warszawie dn: 2go miesiąca Stycznia 1795. roku.

Bukshewden mpr.

## *Urządzenie względem straży nocney w Warszawie.*

## MAGISTRAT MIASTA WARSZAWY.

Dowiaduiąc się o aż nader zagęszczonych w tych czasach kradzieżach, a tym chcąc ile możności zapobiedz, straż nocną Obywatelską w Miastach Zagranicznych praktykowaną do ustanowienia potrzebną być uznaię, i żądania JW. *Bukshewden* Generała Majora Woysk Nayiaś: Imperatorowey

Wszech Rossyi Fligel Adiutanta &c: w Mieście Warszawie kommenderuiącego tym sposobem urządza:

*1mo* Gdy do tey ftraży wszyscy Obywatele Possessyonaci, iako też komornicy i Mieszkańcy w domach należeć powinni, przeto żaden Obywatel i komornik lub mieszkaiący, bądź sam, bądź z familią i gospodarftwem w komornym zoftaiący, od takowey ftraży wymawiać się, i wyłączać nie będzie mógł, oświadcza.

*2do.* Do tey ftraży nocney Burmiftrz w swoim Wydziale po ośm Osob *respective* każdego Dozoru koleyno z Obywateli tak Possessyonatow, iako też Komorników żadnego nieopuszczaiąc, ani też niepobłażaiąc wyznaczać, i do ftawienia się codziennie w ranney porze, obwieszczać przez swych Dozorców będzie powinien.

*3tio.* Gdyby który Obywatel, tak Possessyonat, iako też mieszkaiący w komornym sam przez się nie chciał tey ftraży Obywatelfkiey odprawiać, będzie mu wolno inną Osobę z domu swego ſłużącą, lub naiętą do tego użyć, i na swoie przyftawić mieysce, dawszy iey Bilet i zaświadczenie do Burmiftrza czyie mieysce zaftępuie, i że za iego uczciwość zaleca.

*4to.* Wyznaczeni do ftraży Obywatele o godzinie 7. wieczorney do Burmiftrza wszyscy zebrać się będą powinni. Z tych Burmiftrz sześciu Obywateli, lub Osob na ich mieysca zeszłych do Hauptwachu, czyli

Warty Rossyiſkiey głowney w Wydziale swym znayduiącey się, dla oprowadzenia w swym Wydziale Runtów i Patrolow, resztę do obchodzenia i ſtrzeżenia Dozoru swego wyznaczyć będzie powinien.

*5to.* Tey ſtraży Obywatelſkiey powinnością bedzie w swym dozorze na beśpieczeńſtwo tak od złodzieia, iako też ognia dać baczenie, i ażeby żadne nieprzyzwoitości nie działy się, przeſtrzegać, względem czego obowiązki ſzczegulne przepisane sobie mieć będą, i o tych Burmiſtrze uwiadomić każdego będą winni.

*6to.* Broń i narzędzia potrzebne każdy od Burmiſtrza swego będzie sobie miał dane, które w ranney porze o godzinie 7. melduiąc się, i Raport czyniąc, czyli się iakowy przypadek nie zdarzył, oddawać będą powinni.

Tym sposobem urządzona Straż, gdy nie tylko beśpieczeńſtwo wszelkie dla Obywateli, ich maiątków i domow przynosić będzie, a uciążliwości żadney Obywatele, raz na każdego Obywatela koley w kwartał przypadaiąc, niedoznaią, spodziewa się Magiſtrat, że to Urządzenie z ochotą i bez zwłoki za Rekwizycyą od Burmiſtrzow swych uczynioną dopełniać będą. Dan na Sessyi Magiſtratu dnia 5. Mca Stycznia 1795. R.

(M.P.) *Andrzey Rafałowicz P. M. W.*

# WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

## ANGLIA.

*Z Londynu d. 16. Grudnia.* Już tedy ułożenie ſtanęło do pożyczki 24. milionow f. s. (uczyni 960. milionów złł: pol:) Z tych dla W. Brytanii 18. milionow, a dla Wiedeńſkiego dworu 6. milionow f. s. doſtarczone być maią. Ten ogromny pieniędzy kredyt iakiego nie ſtawią rachunkowe dzieie, winna ieſt korona Bankierom *Boyd*, *Be field* i *Co*. Wielki ieſt naciſk do takowych pieniędzy doſtarczenia i spodziewaią się Bankierowie w krótce mieć dopełniony zamiar Miniſtrów.

## FRANCYA

*Z Paryża d. 12. Grudnia.* Sławni owi dway ludzie, których talentom dziwowano się, lubo za *Robespierra* przemocy byli zawarci w więzieniu, ieden ex-Konſtytucyiny Deputowany *Volney*, drugi *Marron* przeszły Xiądz Religii Kalwińſkiey, do Deputacyi Zagranicznych interessów są wezwani.

Już się pomału zaczynaią tu okazywać karety po ulicach, ale te dość ſtaroświeckie, które za remizy i fiakry ſłużyły, iednak spodziewamy się, że i pięknieysze w krotce za tamtemi okażą się na iaw. Chude i smutkiem powleczone twarzy, które przed kilką miesiącami przechodzących raziły oczy, powoli nikną, a na to mieysce błyſkaią tam i owdzie zdrowe i wesołe cery. Teatra zaczynaią być liczniey-sze, a zamiaſt dziwacznych sztuk niektó-

rych nazwanych fałszywym imieniem Oper i Komedyi, grane iuż po kilkakroć były wielkich ludzi Drammatyczne dzieła.

Drożyzna prawda tu większa teraz, niźli była przedtym, iednak zniknęły ſkargi, gdy łatwiey ieſt za co kupić, i wszyſtkiego doſtać można. Tańszego nie można tu wina kupić, iak za 40. sous, zwyczayne wino Burguńſkie i Szampańſkie po 500. liwrow beczka, to ieſt 240. butelek, zprzedawane bywa. Drzewo tylko co wykulowane z wody kupuie się, bo inszego nie ma. Swiece dwie iuż Dekady, iako się nie rozdaią w sekcyach, nawet i w owey nazwaney Czerwona Czapka. Po ulicach funt ich przedaie się po 5. liwrow, (prawie pułosma Złł:) Węgli u samych przekupek tylko doſtanie, korzec po 20. sous. Co przedtym kosztowało 4. liwry, teraz wynosi 16. liwrów worek.

Oſkarżenie drukowane od *Lecointre* przeciwko Członkom przeszłey Deputacyi ocalenia, publicznie przedaią, które ciekawi rwą na kawałki. Osoby tey Deputacyi *Collot d'Herbois*, *Billaud de Varennes*, i *Barrere* &c. wątpią gdyby się mogli wywikłać od Rewolucyinego sądu i Gillotyny. Publiczne zdania iuż dawno ich potępiły.

Aktorowie przeszłego Francuzkiego Teatru z Aktorami Opery narodowey złączeni są, aby prawdziwie Narodowy Teatr wielki uformowali.

Kommissya z 21. Osob złożona podała Konwencyi zbiór krótki spisanych zbrodni służących do oskarżenia Reprezentanta ludu *Carriera*. Gdy ta sprawą nie tak z natury swoiey, iako bardziey dla następnych skutków pociąga za sobą uwagę tych wszystkich, którzy Rewolucyi obroty pilnie roztrząsaią, przeto całe sprawy tey opisanie, acz w naykrótszych wyrazach iako pamiątkę historyi tetaźnieyszych czasow nieubliżamy w tym piśmie naszym umieścić.

*1mo.* Ze 21 *Frimaire* (d. 11. Dec:) wydał rozkaz Phelippe Prezydentowi Trybunału rewolucyinego w *Nantes* bez dekretu i sądu żadnego, aby straceni byli 24. poimani z bronią, z których ieden miał 13. a drugi 14. lat.

*2do.* Ze 29. tegoż mies: *Frimaire* na piśmie podał rozkaz do tegoż *Phelippe*, aby 27. innych exekwowano także bez sądu żadnego, między któremi było 7. Niewiast.

*3tio.* Ze Kommissyi militarney zalecił, aby rozstrzelano Wieśniakow, lubo iedni z nich broni w ręku nigdy nie mieli, drudzy od miesięcy dwoch spokoynie wyrabiali swą rolę, tych bez wyłączenia wszystkich skazał na śmierć, lubo nawet zapytanie żadne nie było u nich o naymnieysze przestępstwo.

*4to.* Ze kazał topić albo rozstrzelać mnostwo przybyłych do *Nantes*, w nadziei obiecaney amnestyi.

5to. Ze toż samo uczynił z 80. Zołnierzami, i kilką Kawaleryi, lubo ci oświadczali się, że przybyli imieniem całego woyſka nieprzyiacielſkiego, które się chce poddać, i że obiecuią przyprowadzić ręce i nogi związawszy ich Hersztow, a na dowod iż dotrzymaią ſłowa, prosili aby 3ch wyſłano z nich tym końcem, a inni mieli być w zaſtawie do ich powrotu.

6to. Ze rozkazował albo dozwalał, aby wiele topiono Męszczyzn, Dzieci, i Niewiaſt, a z tych wiele brzemiennych.

7mo. Ze dał władzę nieograniczoną tak nazwanemu *Lambe ty*, aby topił Xięży i inne osoby, i aby owe to gody, czyli maryaż, który nazywał Republikańſki, wiernie ſtarał się dopełnić, a ten zawiſt na tym, że zwlokłszy z sztat młodego chłopca i dziewczynę, krępowano razem, i topiono w rzece Loarze.

8vo. Ze zakazywał obywatelom wszyſtkim, aby posłusznemi nie byli *Trehouard* Reprezentantowi ludu od Konwencyi wyſłanemu, którego mienił być Partyzantem Federaliſtow, Moderantow, i Kontra-rewolucyinych, a to z przyczyny, że Reprezentant ludu *Trehouard* kazał aresztować *Lebattsax*, który od *Carriera* maiąc sobie nieograniczoną władzę nadaną oddał na rozſtrzelanie 8. Osob, które Obywatelſtwa swego naypewnieysze ſkładali dowody.

9no. Ze pisał do Genera'a *Hexe* dnia 23. *Frimaire* (dnia 13. Grudnia) iż była wola

Konwencyi, aby wszyftkich bez braku wyciąć Mieszkańców *Vendée*, a ich domy wszyftkie popalić. I po takowym liście niektórzy Generałowie wiele Miaft owego kraiu w perzynę ogniem obrocili, a Mieszkańcow bez względu na wiek, płeć, i ftan, Patryotow i Rokoszanow bez liczby pomordowano.

*10mo*. Nakoniec, że dawał moc Szefom, i każdemu z towarzyftwa nazwanego Marata' taką władzę, że mógł każdy z nich przeciwko wolności i beśpieczeńftwu ludu co tylko wymyślić się mogło nayokrutnieyszego, to wszyftko działać bez karnie.

A zatym Sądowi Rewolucyinemu Konwencya poruczyła, iżby co nayrychley te szkarady roztrząsnął i sprawiedliwym dekretem ukarał.

W tym akcie ofkarżenia oszczędzaiąc delikatne uszy, wiele opuszczono dzieł takich, któreby mogły niewinność obrazić. Zoftawiono te świadkow depozycye i kazano w sekretnych protokułach ukryć, iakiemi psotami Carrier okrucieńftwo swe bezecnił, gdy pięknemu ftworzeniu i mężom ładnych mężatek pod pewnemi kondycyami przyrzekał uwolnienie, a gdy niepoczciwości swey dogodził, i męża i żonę, i dziewczęta oszukane topić, a łafka, ieśli rozftrzelać kazał. Nie ma co wspomnąć o 75. niewiaftach bez szat, przez rafinowane barbarzyńftwo w puł cyrkule ułożonych, które rozftrzelano, i świątobliwości pełnym Carrierem to fatalne mieysce nazwano.

Nie darmo to zawaloną topielcami widząc Loirę Municypalni de Nantes, ryb zakazali z tey rzeki ieść i wody pić iako tey, która ſtrasznemi trupow łożyſkami nabrzmiała okropne posuwała widoki. Laffinal Reprezentant ludu dodał, iż Carrier i iego spolnicy więcey 400. wsi spalili, a różnego ſtanu ludzi bez liczby zgłodzili.

Cambaceres podał Konwencyi dla roztrząśnienia xięgę praw cywilnych. Proiekt na 3. części dzieli takowe dzieło. 1. O ſtanie osob. 2gi, O dobrach ruchomych i nie ruchomych. 3ci, O obowiązkach traktuie. Wiele iuż z tych artykułow ieſt dekretowanych. Wszczął się tu wielki spor względem owego prawa, czyli dziecie po śmierci oyca, lub rozwodzie, późniey urodzone iak w 9. Miesięcy, ma być poczytane za potomſtwo męża zmarłego, lub rozwiedzionego.

Audot zdanie swe dał, iż takowe dziecie rodzi się oddalone od ſtanu natury praw, zatym Konwencya zatrudniać się tym nie powinna. Mailhe dowodził, że czas powinien być dozwolony do 9. Miesięcy i puł, Rovere i Herman do 10. Miesięcy opis doradzali w prawach określić, daiąc przyczynę, że ſkoro to nie naſtąpi, wielu zacnych niewiaſt honor cierpieć na tym będzie. Levasseur mowił, że niechce tego roztrząsać iako Medyk, ale iako obserwator z tylu doświadczeń chce doradzać, aby po 9. Miesięcach, ieszcze 9. dni przydano.

Guirot-Pouzol do 15. dni termin takowy opisać w Konftytucyi radzi. Po wielu takowych sporach, nakoniec za legitymacyą dzieci urodzonych w 10. Miesięcy i puł ftanął dekret.

*Dnia 6. Grud*: Ządał Guery w Paryżu, aby Reprezentanci 71, którzy 31. Maia za Manifeft byli aresztowani, teraz gdy są uwolnieni, do Konwencyi wrócili się. Proźba takowa przyięta, i dnia 8go dekretowano, aby niezwłocznie między Reprezentantami ludu zasiedli.

*Dnia 9. Grudnia*. Ciż Reprezentanci, między któremi i fławny Tomasz Payne, zwielkiemi oklafkami do Konwencyi są wprowadzeni.

Pisma tuteysze scenę tkliwą ich do Reprezentacyi nażad wezwania określaią.

W tych kartach niezmierne są na tyranią narzekania za uciśnienie tak szacownych obywatolow i Konwencyi członkow dla patryotyzmu i wielkiego rozumu Francyi dobrze zafłużonych.

Pismo rozrzucone od Lecointre z Wersalu ma tytuł: Wyftępki 7. członkow przeszłey Deputacyi ocalenia i bespieczeńftwa, albo formalne ofkarżenie przeciwko Billaud de Varennes, Barrere, Collot d'Herbois, Vadier, Amar, Vouland, i David.

Wszyftkie Dekreta, przez które iakiekolwiek osoby za bannitow są uznane przez Konwencyą zawieszone.

Richard o nowych zwycięftwach zacho-

dnich Pyrenow d. 9. Grud: donosi Konwencyi: Nasze woyſka trzy mocne Hiszpanow ſtanowiſka zdobyły, gdzie znayduie się 12. Ludwisarni. Też same wielką Hiszpańſką woienną kassę i 4ry chorągwie zdobyły. Ordery zabitego Generała Hiszpańſkiego de l'Union Konwencyi są odeſłane.

W Twierdzy Hiszpańſkiey Figuieras woyſko nasze znalazło wielkie magazyny. Było tam 10. tysięcy centnarow mąki, 20. tysięcy łokci sukna. &c.

Reubel dnia 7. Prezydentem Konwencyi obrany.

Donosi Boursault Konwencyi, że kazał wielu aresztować Xięży, iż doniesieni są o namowy tamecznych obywatelow na ſtronę Anglii. Ale mieszkańcy tameczni łaſkawością Konwencyi uięci, nie tylko na ich przekładania nakłonić się niechcieli, ale i owszem donieśli, iako Burzycielow spokoyności ludu.

Mnoſtwo znaczne Royaliſtow do iedności Rzpltey Francuzkiey powraca.

Tuteysze Dzienniki obszernie i tęgo powſtaią na okrutne przeszłych Deputacyi poſtępki. Zowią te Zurnale owe Deputacye publiczney kleſki i powszechnego ſtrachu. Swiadkowie Trybunału Rewolucyinego de Nantes i Carriera, iuż wszyscy wyſłuchani. Wkrótce zatym Dekret ſtanie.

Publiczne w Paryżu wychodzące pismo, barzo smutny Francyi ſtan opisuie: Wyraża,

Naywiększa część kraiu znaczne żywności i ludzi umnieyszenie czuie.

Po Miaſtach rynki niemal zawsze puſte, a handel wszelki znika. Zbywa na koniach do przewozki, a naybardziey niedoſtatek ich na pocztach widzieć się daie. W Auſteryach nikczemny chleb, albo zgoła nie doſtać. Czym bliżey od Lugdunu, tym więcey nędzy.

Inne pismo tuteysze oſkarża Deputacyą de Nantes, i w mocnych wyrazach tyle wytyka okoliczności, że te aż do interessow Neckera zdaią się ściągać, ktòre tak Francyą uwikłały, że wszyſtkie nieszczęścia iak byſtry potok cały kray Francuzki do szczętu zruynowały.

Taż sama karta naſtępuiącą kładnie genealogią: *Necker* wydał na świat *Mirabeau*, *Bailly*, *Lafayette*, *Sieyes*, *Perigaud*, i Biſkupa *d'Autun*. Ci udusili Generalne Stany, i układy 3. Stanow zniszczyć dokazali, zkąd powſtało Zgromadzenie Narodowe, a z tego utworzyli się Jakobini, klub Feuillans, Moderanci, i Assygnaty. Z tych drugie urodziło się Prawodawſtwo, a z tego okazali się 290. Hersztowie d. 10. Auguſta. Ci *Pethiona*, cnotliwego *Manuela*, i z nim Konwencyą Narodową spłodzili. Ta zaś wydała na świat *Barrere*, *Bourdon*, *Amar*, *Lebon*, *Javogue*, *Heatz*, *Francaſtel*, *Collot*, *Couthon*, *St Juſt*, *Henriot*, i Municypalność Paryzką. Ci utworzyli obywatelſkie poſty, ſtatki ze szpuntami do zatopienia, rozſtrze-

lania, topienia, aresztowania, konfiſkaty, Deputacye ocalenia i beśpieczeńſtwa, Deputacyą Policyi, małych i wielkich Jakobinow, Matkę klubow, i affiliacye. Ci wydali na świat głod, *Cambona*, *Carriera*. A gdy *Necker* sprawił rabunki, morderſtwa, pożogi, i głod, z tych urodził się dzień 12. Junii, i 14. Julii 1789. Roku, a z tych noc z 4tego dnia Auguſta i druga z 5tego na 6ty Octobra Roku tegoż. A ztąd poszło zgnębienie Duchowieńſtwa, i zabranie ich Dobr. Ztąd naſtąpiło zniesienie ſzlachectwa, a w krótce zaboyſtwa w *Nimes*, *Oranges*, *Montauban*, i *Awignionie*. Z tąd się urodził dzień 28. Febr: R. 1791. i 30. Apr: to ieſt ucieczka i powrot Króla z *Varennes*. Ztąd Konſtytucya R. 1791. a zaraz władzy Królewſkiey zawieszenie. Ztąd dzień 20. Junii R. 1792. i dzień 10. Aug: i detronizacya Króla, toż Septembrizowanie, czyli ſtraszne w Paryżu zaboyſtwa 2. Sept: zatym dzień 21. Januaryi 1793. czyli Króla ścięcie, zkąd rodziła się Rzplta, zatym Ateizm, znieważenie Sakramentów, nabożeńſtwa, i Katolickiey Religii Te urodziły Dzień 16. Octobr: w którym powſtały utopienia, rozſtrzelania, głod, ſkazania na śmierć w *Nantes* i *Angries* &c.

## HOLLANDYA

*Z Hagi d. 17. Grudnia.* Kommissarze Francuzcy na granice tuteyszey Rzpltey przybywszy znać dali do Stanow Generalnych, że Konwencya Narodowa gotowa przyiąć

od Hollandyi propozycye ſtosowne do zawarcia pokoiu, i tym końcem chce negocyacye mieć rozpoczęte, w czasie których armiſtitium z obu ſtron trwać powinno.

Po takowym doniesieniu Stany wyprawiły niezwłocznie P. *Brantzen* przedtym Rzptley do Francyi Posła, i P. *Repelaer* Regenta Miaſta *Dornick*, który był Kommissarzem przez 2. kampanie Woyſk Rzeczypospolitey Hollenderſkiey. Takowy krok wielką tu radością wszyſtkie zdaie się napełniać ſtany.

## NIEMCY.

*Z Studgard d. 20 Grudnia.* Stany Szwabſkie naymocniey żądaią pokoiu. Niezmierne koszta na woynę przyczyną są tak powszechnych życzeń. Kassa Cyrkułu co Miesiąc płaci 213,000. złł: na woyſko, które ſtany utrzymywać muszą, a w to się nie rachuie, co każdy ſtan daie na żołd i ekwipaż dla żołnierzy, podług udzielnego kontyngensu, rachuiąc od proſtego żołnierza, aż do Kapitana. Kassa zaś cyrkułowa płac samym tylko wyższego Sztabu Officerom Prócz tego Stany muszą część swey opłaty dawać za Miesiące nazwane Rzymſkie które do kassy Rzeszy Niemieckiey wchodzą, co wszyſtko niezmiernie obciąża nay bogatszych nawet obywatelow.

*Z Berlina d. 23 Grudnia.* Xiążę Lan graf Heſsenkaſselſki ma tu przybyć, iak mówią, dla układow małżeńſtwa Syna swego naſtępcy z Królewną Auguſtą Pruſką.

DODA-

DODATEK Do... N^RU 3.

# KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

---

*Rota przysięgi dla Litwy przepisana.*

„Ja niżey mianowany obiecuię się i przysięgam Wszechmogącemu BOGU przed świętą iego Ewanielią w tym, iż chcę i powinien iestem: *Nayiaśniejszey Imperatorowey Jeymci Katarzynie Alexiewnie Samowładnącey całą Rossyą, i iey Imperatorskiey Mci ukochanemu Synowi Jmci Cesarzowicowi i Wielkiemu Xiążęciu Pawłowi Piotrowiczowi prawemu wszech Rossyiskiego tronu następcy*, wiernie i szczerze służyć, i we wszystkim naywyższey iey woli bydź posłusznym, nieoszczędzaiąc życia swego do ostatniey kropli krwi, wszystkie wydane, i na potym maiące się wydać od wyznaczoney przez nią władzy prawa, czyli postanowienia przyimować z powinnym posłuszeństwem, i one według naylepszego wyrozumienia siły i mocy ostrzegać i obraniać, przywrócone od iey Imperatorskiey Mości w oyczyznie moiey pokoy i spokoyność, ile sił moich zachowywać, i nieiakiey korrespondencyi z burzycielami oyczyzny moiey, ani przez się, ani przez drugich, ni taynie, ani iawnie nietylko samą rzeczą, ale i radą, czyli innym czynem, zamysłem, dziełem, lub przedsięwzięciem nie mieć, o uszkodzeniu zaś interessu iey Imperatorskiey Mości, czyli dobra powszechnego, iak prędko się dowiem, nietylko o tym zawczasu donosić, lecz i wszelką miarą i sposobami wzbraniać i niedopuszczać będę. Y takim sposobem sprawiać się i postępować, iako wiernemu ku ustanowioney nademną od iey Imperatorskiey Mci władzy i spokoynemu obywa-

telowi przyzwoito ieft i należy. Y iako ia przed Bogiem i ftrasznym iego sądem odpowiadać powinien, w czym zaifte Pan BOG na duszy i ciele moim niech pomoże, przy wyznaniu zaś tey moiey klątwy, całuię słowa i krzyż Zbawiciela moiego, Amen.

---

Kładnie się tu Tłomaczenie z Berlińfkiey Gazety Nro 1. naftępuiących liftow, i dołączonych w temże Nrze wiadomości:

*Kopia Refkryptu danego od Nayiaś: Imperatorowey Wszech Rossyi, do Hrabiego Alexandra Suwarow Rymnitzki pod Datą dnia 26. Października 1794. R.*

HRABIO ALEXANDRZE WASILEWICZ.

Spieszne marsze woyfka pod kommendą WPana przeciwko nieprzyiacielowi wykonane, tudzież zwycięftwa nad nim powtorzone, a wszczegulności dnia 6. Września pod Krupczycami i 8mego pod Brześciem zaszłe, dowodem są znakomitym gorliwości iego ftałey w ufługach naszych, równie iako zręczności i męftwa. Przyimuiemy to wszyftko za takowe, i teraznieyszym liftem oświadczamy WPanu wdzięczność nafzą szczegulną. Na dowod zaś posyłamy WaćPanu do kapelusza bryllantową kokardę, i daruiemy trzy sztuki armat, któreś WPan zdobył.

Wzywamy nareszte pomocy Naywyższego do przyszłych Jego przedsiewzięć

między Francuzami usiłuiącemi przez kanał *Waal* przeprawić się, i Anglikami złączonemi z woyſkiem znacznym sprzymierzonych, Generał Hannowerſki *von dem Bussche* od kuli armatney prawą miał urwaną rękę, toż w brzuch poſtrzelony, dokonał na placu życia. Dnia 14. w *Arnheim* w Kościele wielkim przy licznych pochodniach z honorami woyſkowemi pochowany.

Francuzi naprzeciwko Fortecy *St André* bateryę wielkie porobili, aby z nich wspomnioną twierdzę bombardowali.

Przy *Breda* codzienne utarczki między forpocztami znowu się rozpoczęły. Zbywa Francuzom na furażach, tak przy Mieście tym, iako i nie daleko *Berg-op-Zoom*.

W Antwerpii codzień powiększa się drogość. Worek soli kosztuie Złł: 40, sztokwiszu 12. Złł: kawy funt 36. sztiwrów.

Obywatete w Antwerpii niezniernym od Francuzów ſtrapieni uciſkiem, bunt podnieśli.

Ztąd między obydwoma ſtronami do żwawey bitwy przyszło. Także i po wielu mieyscach Belgii, a nawet i w Bruxelli znaczne powſtało zamieszanie.

Za przybyciem Kuryera z Paryża do Hagi, Stany Generalne wyſłały PP. *Brandsen* i *Repelaer* do Konwencyi. Wielka tu nadzieia rychłego armiſtitium, po którym wkrótce spodziewany pokoy, do którego nasi osobliwie kupcy wzdychaią.

Właśnie teraz wieść się rozchodzi, że

iowa już miała stanąć na zawieszenie broni do 4go dnia Lutego, i że 17. tysięcy Francuzow cofa się od granic naszych.

PP. *Brandsen* i *Repelaer* obszerne dano pełnomocnictwo do zawarcia pokoiu z Deputacyą ocalenia Publicznego. Francuzi (iak mówią) wszystkie swoie ciężkie armaty do Bruxelli prowadzą.

Donoszą z *Toulonu*, że 3. fregaty *Vestale*, *Juno*, i *Serieuse* wyszły ztamtąd na krążenie, dokąd codziennie zbrzegów Afrykańskich zboże w obfitości dodawane bywa. Te fregaty dla Deiow Algierskiego i Tunetańskiego znaczne podarunki wzięły, a między temi iest kareta do Algieru przeznaczona 50. tys: liwrow (około 72 tys: Złł: Pol:) kosztuiąca. Tę karetę Krol Angielski Doży Weneckiemu w podarunku posyłał, ale Francuzi razem z okrętem W. Brytanii *the Lach* poimali.

## PRUSY POŁUDNIOWE.

*Z Torunia d. 20. Grudnio.* Zowych rekrutow Rossyiskiego Woyska, którego 90,875. nowych w Państwie ma być przystawionych, iuż dwie z trzech części uzbroione są i umundurowane.

Korpus Pruski pod kommendą Generała *Bruneck* zaymie swe kwatery zimowe w części nadgraniczney W. X. Litt:

Generałowie i Officerowie Polskich Insurgentow ktorzy się poddali, i dawną swoię przysięgę potwierdzili, barzo łaskawie od Grafa Feld Marszałka *Suwarowa* i innych Rosſ: Generałów są traktowani.